

Västerås kommun

info@vasteras.se

buf@vasteras.se

Rektorn vid Tranellska gymnasiet

margareta.skoglund@vasteras.se

Beslut för gymnasieskola och gymnasie- särskola

efter tillsyn i Tranellska gymnasiet
i Västerås kommun

Tillsyn i Tranellska gymnasiet

Skolinspektionen genomför tillsyn i Västerås kommun under 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Tranellska gymnasiet besöktes av Skolinspektionen den 22 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Tranellska gymnasiet är en kommunal gymnasieskola i Västerås kommun. Verksamheten omfattar de nationella programmen hotell- och turismprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet, samt introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion och individuellt alternativ. Även gymnasiesärskola finns vid skolan, med de nationella programmen hotell och turism samt restaurang och livsmedel. Vid tidpunkten för tillsynen hade skolan sammanlagt 177 elever, varav 31 på hotell och turismprogrammet, 105 på restaurang- och livsmedelsprogrammet, 14 på programinriktat individuellt val, 7 på yrkesintroduktion, 4 på individuellt alternativ och 15 i gymnasiesärskolan. Skolans ledning består av en rektor, som tillsammans med fyra arbetslagsledare bildar skolans ledningsgrupp.

Kunskapsresultat

Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2012/2013 framgår att andelen elever vid Tranellska gymnasiet som fullföljde sin utbildning inom fyra år var 77,8 procent. Uppgift om motsvarande andel för riket saknas i den nationella statistiken. Enligt Skolverkets nationella statistik var den genomsnittliga betygspoängen vid skolan 11,8 för de elever som avslutade sin utbildning 2013. Motsvarande betygspoäng för riket var 14,0. Andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier var 67,4 procent, att jämföra med motsvarande andel för riket som var 87,0 procent. Resultat för gymnasiesärskolan saknas eftersom den funnits vid Tranellska gymnasiet endast sedan höstterminen 2013.

Helhetsbedömning

Tranellska gymnasiet bedöms i huvudsak fungera väl i förhållande till de områden som har granskats. Rektorn ansvarar för skolans kvalitetsarbete genom att tillsammans med personalen följa upp, utvärdera och analysera verksamheten enligt kommunens kvalitetshjul och tar tillsammans med personalen fram utvecklingsområden inför varje läsår.

Arbetet med att ge eleverna särskilt stöd behöver dock förbättras. Det gäller utredning av elever som riskerar att inte uppnå kunskapskraven och utformandet och uppföljningen av gymnasieskolans åtgärdsprogram. För gymnasie-

särskolans elever behöver arbetet med särskilt stöd följa samma rutiner som gymnasieskolan.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på de brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerås kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 19 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Västerås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att den som uppmärksammar att en elev riskerar att inte uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i sin skolsituation anmäler detta till rektorn och att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds.
- Se till att åtgärdsprogrammen följs upp och att insatserna utvärderas löpande.

Motivering

Anmälan till rektorn och utredning

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta, enligt skollagen, anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Gymnasieskolan

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärarna framgår att Tranellska gymnasiet har rutiner för arbetet med särskilt stöd i gymnasieskolan. Enligt dessa kontaktas elevens mentor om det framkommer att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven i något ämne. Mentorn anmäler detta till rektorn som beslutar om utredning. Efter det att elevhälsan sedan intervjuat eleven fattar rektorn beslut om åtgärdsprogram vid en beslutskonferens, där berörda lärare deltar.

Trots skolans rutiner fungerar arbetet med det särskilda stödet inte alltid, enligt rektorn. Det kan ofta gå för lång tid innan en elev som riskerar att inte nå kunskapskraven anmäls till mentorn, med följd att utredningen dröjer och att åtgärdsprogrammet upprättas sent. Under tiden försöker lärarna själva ge eleven stöd, men det är då osäkert om de insatser som sätts in verkligen är de som bäst stödjer eleven.

Skolinspektionens bedömning är att gymnasieskolans rutiner för särskilt stöd behöver tydliggöras. Rektorn behöver också säkerställa att rutinerna följs, så att elevernas behov av särskilt stöd skyndsamt kan utredas och att eleverna därmed kan ges det särskilda stöd de behöver.

Gymnasiesärskolan

Av intervju med rektorn framgår att det i gymnasiesärskolan saknas rutiner för anmälan till rektorn om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. De elever som har behov av särskilt stöd ges sådant stöd av lärarna. Enligt rektorn har de flesta av gymnasiesärskolans elever behov av särskilt stöd. Rektorn anger att hon inte insett vikten av anmälan till rektorn och utredning av behov av särskilt stöd för gymnasiesärskolans elever, eftersom undervisningen i gymnasiesärskolan ändå är helt individuellt upplagd.

Skolinspektionens bedömning är att det ska anmälas till rektorn om det bedöms att en elev i gymnasiesärskolan riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Rektorn ska sedan se till att elevens behov skyndsamt utreds.

Utformning och uppföljning av åtgärdsprogrammen

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Gymnasieskolan

Enligt gymnasieskolans rutiner ansvarar mentorn för utformande och uppföljning av åtgärdsprogrammen och de beslutas sedan av rektorn. Skolinspektionen har tagit del av exempel på åtgärdsprogram. Av dem framgår att de åtgärder som beskrivs i programmen inte alltid är kopplade till kunskapskraven i ämnet. I stället anges exempelvis att eleven ska få "ett kraftigt utökat stöd i matematik", "punktinsatser i grundmatematik" eller att elevens "närvaro ska vara 100 %". Det förekommer också att elever har åtgärdsprogram som inte längre

är aktuella, men att de ändå får fortsatt särskilt stöd, utifrån det inaktuella programmet.

Skolinspektionens bedömning är att skolans åtgärdsprogram brister både när det gäller kopplingen mellan kunskapskrav och åtgärder och när det gäller uppföljning.

Gymnasiesärskolan

Av intervju med rektorn framgår att åtgärdsprogram inte upprättas för elever i gymnasiesärskolan. Dessa får, enligt rektorn, en undervisning som är så anpassad till deras individuella behov, att deras behov av särskilt stöd ändå blir tillgodosedda. Elevernas kunskaper följs också löpande upp av lärarna.

Skolinspektionens bedömning är att åtgärdsprogram ska upprättas för de elever i gymnasiesärskolan som riskerar att inte nå kunskapskraven i något ämne. Av programmet ska också framgå hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med det särskilda stödet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§, skollagen, 8 kap. 1-1a §§, gymnasiesärskoleförfordningen

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brister men avstår enligt 26 kap. 12 § Skollagen (2010:800) från att ingripa.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolan saknar en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever det aktuella året samt en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Dessutom saknas en plan mot kränkande behandling för gymnasiesärskolan.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska också se till och att det varje år för varje verksamhet upprättas en plan med en översikt

över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) framgår att planen mot kränkande behandling bör innehålla konkreta mål som utgår från slutsatserna av kartläggningarna och beskrivningar av de insatser som ska genomföras under året för att förebygga kränkande behandling. Slutsatserna ska ligga till grund för och förklara de insatser som verksamheten måste sätta in för att förebygga kränkande behandling.

Tranellska gymnasiet har en plan mot kränkande behandling som är gemensam för gymnasiet och vuxenutbildningen, men inte innefattar gymnasiesärskolan. Skolinspektionen har tagit del av planen inför tillsynen. Den innehåller definitioner, rutiner för att upptäcka och utreda kränkande behandling samt uppgifter om personalens ansvarsfördelning när kränkningar uppstår. I avsnittet om förebyggande arbete beskrivs sådana åtgärder som skolan genomför varje år, men däremot saknas åtgärder baserade på resultatet av innevarande års kartläggning, liksom en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Skolan har i samband med Skolinspektionens besök redovisat ett utkast till en omarbetad plan mot kränkande behandling, som uppfyller skollagens krav. Med anledning av att huvudmannen vidtagit nödvändig rättelse avstår Skolinspektionen från ingripande.

Författning

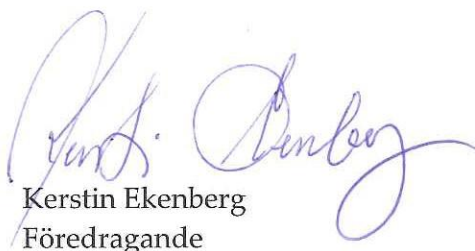
6 kap. 8 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Kerstin Haster.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Beslutsfattare

Kerstin Ekenberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.